การศึกษาบริบทและแบบแผนการดื่มสุรา ของแรงงานข้ามชาติชาวพม่าในพื้นที่จังหวัดเชียงราย

The Study of Context and Patterns on Alcohol Drinking of Myanmar Migrant Workers in Chiang Rai Province

ณัฐธิดา จุมปา[1]*
เพ็ญพักตร์ ไชยนุรักษ์[1] อัศวิน จุมปา[2]
[1]วิทยาลัยนานาชาติภูมิภาคลุ่มน้ำโขง มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
[2]นักพัฒนาสังคมชำนาญการ, สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จังหวัดเชียงราย

Natthida Jumpa[1]*
Penpak Chainurak[1] Auswin Jumpa[2]
[1]International College of Mekong Region,Chiang Rai Rajabhat University, Thailand.
[2]Social Development Worker (Professional Level) Office of the Permanent Secretary, Ministry of Social Development and Human Security Chiang Rai Province
peace_bew@hotmail.com

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสาเหตุปัจจัยแวดล้อม แบบแผนพฤติกรรมและผลกระทบจากการดื่มสุราของแรงงานข้ามชาติชาวพม่าในจังหวัดเชียงรายเพื่อหาแนวทางและมาตรการการป้องกันและแก้ไขปัญหา เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามกับแรงงานข้ามชาติชาวพม่าที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา จำนวน 385 คน ที่มีพฤติกรรมดื่มสุรา แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างกับตัวแทนนายจ้างและสถานประกอบการ จำนวน 9 คน การสนทนากลุ่มย่อยกับตัวแทนนายจ้างและสถานประกอบการและเจ้าหน้าที่หน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้อง จำนวน 15 คน และการศึกษากรณีศึกษาเพื่อศึกษาเชิงลึกกรณีศึกษาแรงงานข้ามชาติที่มีแบบแผนพฤติกรรมการดื่มสุราและผลกระทบจากการดื่มสุรา วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติและจัดกลุ่มข้อมูลในตารางเปรียบเทียบ วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยทำการแจกแจงและจัดกลุ่มข้อมูลในตารางเปรียบเทียบ (Comparative Table) เพื่อหาคำตอบอธิบายตามรายวัตถุประสงค์ ผลการศึกษาพบว่า

สาเหตุปัจจัยแวดล้อมและแบบแผนพฤติกรรมการดื่มสุราของแรงงานข้ามชาติชาวพม่าในพื้นที่จังหวัดเชียงราย พบว่า แรงงานส่วนใหญ่เริ่มดื่มสุราครั้งแรกในช่วงอายุระหว่าง 16 - 20 ปี ในงานเลี้ยงสังสรรค์ งานฉลอง ประเพณีต่างๆ มีค่าใช้จ่ายในการดื่มสุราเฉลี่ยเดือนละ 896.94 บาท สุราที่นิยมดื่มมากที่สุดคือ เหล้าขาว มีพฤติกรรมการดื่มสุราแบบมีความเสี่ยง (Hazardous Drinking) มากที่สุด ร้อยละ 63.64 ดื่มแบบเสี่ยงต่ำ (Low Risk Drinking) ร้อยละ 20.78 ดื่มแบบอันตราย (Harmful Use) ร้อยละ 10.13 และดื่มแบบติด (Alcohol Dependence) ร้อยละ 5.45 บริบทด้านสังคมและวัฒนธรรมมีผลต่อพฤติกรรมการดื่มสุราของแรงงานในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$ = 4.52) รองลงมาบริบทด้านความเครียด ($\overline{X}$ = 4.15) บริบทด้านวาระโอกาสการดื่ม ($\overline{X}$ = 4.08) และบริบทสิ่งแวดล้อมและลักษณะของประเภทงานในระดับมาก ($\overline{X}$ =3.95)

ผลกระทบจากการดื่มสุราต่อตนเองและสุขภาพ พบว่า เป็นปัจจัยด้านการบั่นทอนสุขภาพกายและจิตมากที่สุด ร้อยละ 86.8 เกิดภาวะติดสุรา ร้อยละ 70.9 และเป็นสาเหตุให้เกิดโรคต่างๆ ร้อยละ 55.8 ผลกระทบต่อการทำงาน พบว่า ถูกนายจ้างตักเตือนมากที่สุด ร้อยละ 82.9 รองลงมาคือ ขาดงาน ร้อยละ 70.9 และประสิทธิภาพจากการทำงานต่ำ ร้อยละ 60.3 ผลกระทบต่อครอบครัวและสังคม พบว่า รายจ่ายของครอบครัวเพิ่มขึ้น ร้อยละ 77.1 รองลงมาคือ การทะเลาะเบาะแว้ง ร้อยละ 73.8 และเป็นสาเหตุให้เกิดอารมณ์หงุดหงิดต่อคนในครอบครัว ร้อยละ 73.2

แนวทางและมาตรการการป้องกันแก้ไขปัญหาการดื่มสุราของแรงงานข้ามชาติชาวพม่าในจังหวัดเชียงราย ต้องได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วนโดยเฉพาะนายจ้างสถานประกอบการต้องเข้มงวดในกฎระเบียบข้อบังคับเรื่องการดื่มสุราของแรงงานและนำไปสู่การปฏิบัติอย่างแท้จริง ให้ความร่วมมือหน่วยงานภาครัฐในการให้ความรู้และสร้างความตระหนักในการป้องกันแก้ไขปัญหาร่วมกับหน่วยงานรัฐเพื่อให้บรรลุเป้าหมายการลดพฤติกรรมการดื่มสุราของแรงงานข้ามชาติชาวพม่าที่จะนำมาซึ่งผลกระทบต่างๆ ในสังคมไทย

คำสำคัญ : แบบแผนการดื่มสุรา แรงงานข้ามชาติ

Abstract

This study aimed to investigate environmental causal factors, drinking behavior patterns, drinking impacts on Myanmar migrant workers in Chiang Rai Province find out solution and protective measure.

To achieve the objectives of the study, qualitative and quantitative approaches were employed to gathering data. These include questionnaire survey with 385 Myanmar migrant workers drinking liquor, structured interview with representatives of employer and firm, focus group with representatives of employer and firm as well as related government officials, and case studies for thoroughly examining drinking influences, and Myanmar migrant workers who have drinking patterns. Statistical Package was used to analyze quantitative data and Data Clustering in compare tables are used to analyze and explain data according to the objectives. The findings were showed as follows.

Environmental causal factors and drinking patterns of Myanmar migrant workers in Chiang Rai Province revealed that the majority of workers started drinking since the age of 16-20 years in the party, feast, and traditional events. Average cost of drinking was 896.94 baht per month, and rice whisky was the most preferable. Most of behavior pattern was hazardous drinking (63.64%), followed by low risk drinking (20.78%), harmful use (10.13%), and alcohol dependence (5.45%) respectively. Social and cultural context affecting the alcohol drinking behavior of Myanmar migrant workers was at the highest level ($\overline{X}$ =4.52), stress context ($\overline{X}$ =4.15), drinking occasion context ($\overline{X}$ =4.08), and the high level on the environmental context as well as job categories ($\overline{X}$ =3.95) respectively.

The most impact of drinking to oneself and health was increasing detrimental physical and psychological and psychological health (86.8%), followed by alcohol dependence (70.9%), and causing of diseases (55.8%). The impacts on work were being blamed by employers (82.9%), absented from work (70.9%), and increased poor efficiency of work (60.3%). In addition, the impacts on family and society were mostly increase family expenditures (77.1%), quarrel (73.8%), and cause of emotional instability to family members (73.2%).

Guidelines and measures to prevent and resolve drinking problems among Myanmar migrant workers in Chiang Rai Province required cooperation from all sectors, especially employers of the organizations should strictly enforce the rules and regulations into practice. Cooperation with government agencies to educate and raise awareness on solving as well as preventing problems in order to achieve the goal of reducing the Myanmar migrant workers' drinking behavior which would affect to Thai society.

Keywords : Alcohol Drinking Patterns, Migrant Workers

บทนำ

จังหวัดเชียงรายเป็นเมืองชายแดนที่มีปัจจัยดึงดูดสำคัญโดยเฉพาะปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมที่เป็นเมืองหน้าด่านเป็นจุดยุทธศาสตร์ที่สำคัญทางการค้า มีพรมแดนติดกับประเทศเพื่อนบ้านสองประเทศคือสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวและสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์สะดวกต่อการคมนาคม มีการเคลื่อนย้ายทุน สินค้าและบริการ รวมถึงแรงงานที่มีการไหลเวียนเข้ามาทำงานอย่างต่อเนื่องทั้งแบบชั่วคราวหรือระยะสั้นและระยะยาว (ณัฐธิดา จุมปา, 2558 : 3)

ด้วยปัจจัยดึงดูดด้านสิ่งแวดล้อมที่ง่ายและสะดวกต่อการเข้าออกระหว่างประเทศประกอบกับช่องว่างของกฎระเบียบข้อบังคับของบ้านเมืองที่ไม่มีความเข้มงวด จึงทำให้มีแรงงานข้ามชาติชาวพม่าเข้ามาทำงานในพื้นที่จังหวัดเชียงรายเป็นจำนวนมากทั้งในภาคอุตสาหกรรมการบริการและการเกษตร สถิติแรงงานข้ามชาติ

ชาวพม่าที่ได้รับอนุญาตให้เข้ามาทำงานในจังหวัดเชียงราย ในไตรมาสที่ 2 ปี 2558 จำนวน 12,037 คน กระจายในสามประเภทกิจการที่มีแรงงานข้ามชาติชาวพม่าทำงานมากที่สุด ได้แก่ ประเภทกิจการก่อสร้าง กิจการเกษตรและปศุสัตว์ และการให้บริการต่างๆ อาทิ ค้าส่ง ค้าปลีก และแผงลอยในตลาดสด (สำนักงานจัดหางานจังหวัดเชียงราย, 2558) การเข้ามาในลักษณะแรงงานก่อเกิดสังคมแรงงานข้ามชาติท่ามกลางสังคมไทยที่มีแบบแผนการดำเนินชีวิตและวัฒนธรรมที่สังคมแรงงานข้ามชาติกำหนดขึ้น อาทิ การสังสรรค์หลังเลิกงาน การไปมาหาสู่ สุราจึงเป็นเสมือนสื่อในการเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่าง แรงงานเพื่อสร้างความรื่นเริง ขณะเดียวกันการดื่มสุรามีผลกระทบด้านสุขภาพ ค่าใช้จ่าย

ทะเลาะเบาะแว้งในครอบครัว ขณะที่สังคมไทยยังมีความหวาดระแวงแรงงานข้ามชาติทั้งปัญหาการลักทรัพย์ การทำร้ายร่างกาย หรือแม้กระทั่งการข่มขืน อันเป็นผลจากการดื่มสุรา ด้านการส่งเสริมสุขภาพรัฐบาลไทยไม่เพียงแต่ดูแลประชาชนคนไทยเท่านั้น แต่ยังต้องดูแลสุขภาพของแรงงานข้ามชาติรวมถึงครอบครัวและผู้ติดตาม ทั้งในการดูแลภายใต้กฎหมายที่กำหนดโดยตรง และการควบคุมเฝ้าระวังผลกระทบตามมา อันมีสาเหตุมาจากการดื่มสุราในหลายประการ แม้รัฐบาลมีความพยายามในการรณรงค์และป้องกันการดื่มสุราโดยออกมาตรการกำหนดช่วงเวลาในการจำหน่ายสุราและสถานที่ในการจำหน่ายสุรา แต่มาตรการเหล่านี้ยังไม่ครอบคลุมถึงกลุ่มแรงงานข้ามชาติ เนื่องจากบริบทและค่านิยมการดื่มสุราของแรงงานข้ามชาติมีความแตกต่างจากคนไทยเป็นสังคมแรงงานต่างชาติที่เข้ามาอาศัยในประเทศไทย ที่ไม่อาจเข้าถึงพฤติกรรมการดื่มสุราในโอกาสต่างๆ ของแรงงานต่างชาติได้ทั้งหมด รวมทั้งปัจจัยเสี่ยงที่มาจากพฤติกรรมการดื่มที่เกิดขึ้นกับแรงงานต่างชาติ อันจะนำไปสู่กรณีปัญหาต่างๆ ดังกล่าว

การศึกษาบริบทและแบบแผนการดื่มสุราของแรงงานข้ามชาติชาวพม่าในพื้นที่จังหวัดเชียงราย จะทำให้รู้ทันสถานการณ์และปัจจัยแวดล้อมที่ส่งเสริมการดื่มสุราของแรงงานอันจะส่งผลกระทบต่อตนเอง ครอบครัวและสังคมไทยในภาพกว้าง เพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนกำหนดมาตรการควบคุมพฤติกรรมการดื่มการป้องกันและแก้ไขปัญหาต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสาเหตุปัจจัยแวดล้อมและแบบแผนการดื่มสุราของแรงงานข้ามชาติชาวพม่าในพื้นที่จังหวัดเชียงราย
2. เพื่อศึกษาผลกระทบด้านสุขภาพ การทำงาน ชุมชนและสังคม อันเกิดจากการดื่มสุราของแรงงานข้ามชาติชาวพม่าในพื้นที่จังหวัดเชียงราย
3. เพื่อเสนอแนะแนวทางและมาตรการการป้องกันและแก้ไขปัญหาอันเกิดจากการดื่มสุราของแรงงานข้ามชาติชาวพม่าในจังหวัดเชียงราย

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นงานวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสาเหตุปัจจัยแวดล้อมแบบแผนพฤติกรรมและผลกระทบการดื่มสุราของแรงงานข้ามชาติชาวพม่าในจังหวัดเชียงรายเพื่อหาแนวทางและมาตรการการป้องกันและแก้ไขปัญหา ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ กลุ่มแรงงานข้ามชาติชาวพม่าที่เข้ามาทำงานในพื้นที่ตลาดแรงงานจังหวัดเชียงราย ทั้งแบบถูกกฎหมายและผิดกฎหมายรวมทั้งสิ้น 18,649 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ คือ แรงงานข้ามชาติชาวพม่าที่เข้ามาทำงานในพื้นที่ตลาดแรงงานจังหวัดเชียงรายทั้งที่เป็นแรงงานแบบถูกกฎหมายและผิดกฎหมายที่มีพฤติกรรมการดื่มสุราและกระจายอยู่ใน 3 ประเภท กิจการแรกที่มีแรงงานข้ามชาติชาวพม่าทำงานมากที่สุด ได้แก่ (1) กิจการก่อสร้าง (2) กิจการเกษตรและปศุสัตว์ และ (3) กิจการการให้บริการต่างๆ (ค้าส่ง ค้าปลีก แผงลอยในตลาดสด) จำนวน 385 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพ แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ (1) กรณีศึกษาแรงงานข้ามชาติชาวพม่าและครอบครัว จำนวน 6 กรณีศึกษา (2) ตัวแทนนายจ้างสถานประกอบการที่รับแรงงานข้ามชาติชาวพม่าเข้าทำงาน จำนวน 9 สถานประกอบการ และ (3) ตัวแทนหน่วยงานราชการและ/หรือผู้รับผิดชอบงานระดับปฏิบัติการ ที่ทำงานเกี่ยวข้องกับแรงงานข้ามชาติในพื้นที่จังหวัดเชียงราย จำนวน 4 หน่วยงาน ได้แก่ สำนักงานแรงงานจังหวัดเชียงราย สำนักงานจัดหางาน สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงรายและตำรวจภูธร จังหวัดเชียงราย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีดังนี้

1. แบบสอบถาม (Questionnaire) ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณกับแรงงานข้ามชาติชาวพม่าที่มีพฤติกรรมดื่มสุราในประเภทกิจการต่างๆ พัฒนาขึ้นจากการศึกษาเอกสาร แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และข้อคำถามการคัดกรองระดับการดื่มสุรา (Alcohol Use Disorder Identification Test: AUDIT) ซึ่งเป็นเครื่องมือที่พัฒนาขึ้นโดยกลุ่มนักวิจัยนานาชาติขององค์การอนามัยโลก (World health organization) เพื่อใช้ในการคัดกรองผู้ที่มีความเสี่ยงจากการบริโภคแอลกอฮอล์

2. แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพตรวจสอบคุณภาพโดยผู้ทรงคุณวุฒิใช้สัมภาษณ์ตัวแทนนายจ้างและสถานประกอบการ จำนวน 9 สถานประกอบการ เพื่อศึกษาข้อมูลผลกระทบจากการดื่มสุราในหลายมิติที่เกิดขึ้นกับแรงงานครอบครัวและสังคมรวมทั้งข้อเสนอแนะการป้องกันและแก้ไขปัญหาการดื่มสุราของแรงงาน

3. การสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion) ข้อคำถามประเด็นการสนทนาผ่านการตรวจสอบคุณภาพโดยผู้ทรงคุณวุฒิใช้กับตัวแทนนายจ้างสถานประกอบการ

และเจ้าหน้าที่หน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้อง อาทิ สำนักงานแรงงานจังหวัด สำนักงานจัดหางานจังหวัด สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงราย และตำรวจภูธรจังหวัดเชียงรายเพื่อนำเสนอข้อมูลบริบทและแบบแผนการดื่มสุราของแรงงานข้ามชาติชาวพม่าในพื้นที่จังหวัดเชียงรายเพื่อให้นายจ้าง ผู้ประกอบการและหน่วยงานภาครัฐรู้เท่าทันสถานการณ์และปัจจัยแวดล้อมที่ส่งเสริมการดื่มสุราของแรงงานที่ส่งผลกระทบต่อตนเอง ครอบครัวและสังคมไทยและร่วมหาแนวทางและมาตรการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่จะส่งผลกระทบตามมา

4. การศึกษากรณีศึกษา (Case Study) เป็นการศึกษาเชิงลึกกรณีศึกษาแรงงานข้ามชาติที่มีแบบแผนพฤติกรรมการดื่มสุราและผลกระทบจากการดื่มสุราที่ชัดเจนที่สะท้อนถึงเรื่องราวปัจจัยแห่งความล้มเหลวปัญหาอุปสรรค หรือเรื่องราวของการแก้ไขปัญหาการก้าวข้ามเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับแรงงานและครอบครัวที่ผ่านการวิเคราะห์อย่างรอบด้านและสรุปเป็นบทเรียน ข้อคำถามประเด็นการสนทนาผ่านการตรวจสอบคุณภาพโดยผู้ทรงคุณวุฒิ

การวิเคราะห์และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ข้อมูลเชิงปริมาณทำการวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ และข้อมูลเชิงคุณภาพทำการแจกแจง และจัดกลุ่มข้อมูลในตารางเปรียบเทียบ (Comparative Table) เพื่อหาคำตอบและพรรณนาบรรยายสรุปตามรายวัตถุประสงค์

สรุปผลการวิจัย

1. สาเหตุปัจจัยแวดล้อมและแบบแผนการดื่มสุราของแรงงานข้ามชาติชาวพม่าในพื้นที่จังหวัดเชียงราย

การศึกษาสาเหตุปัจจัยแวดล้อมและแบบแผนการดื่มสุราของแรงงานข้ามชาติชาวพม่าในพื้นที่จังหวัดเชียงรายผู้วิจัยได้จำแนกข้อมูลนำเสนอออกเป็น 3 ส่วนคือ ส่วนที่ (1) ข้อมูลพื้นฐานของแรงงานข้ามชาติชาวพม่าที่มีพฤติกรรมการดื่มสุราในพื้นที่จังหวัดเชียงราย ส่วนที่ (2) แบบแผนและพฤติกรรมการดื่มสุราของแรงงานข้ามชาติชาวพม่าในพื้นที่จังหวัดเชียงราย และส่วนที่ (3) ข้อมูลบริบทและปัจจัยแวดล้อมที่มีผลต่อพฤติกรรมการดื่มสุราของแรงงานข้ามชาติชาวพม่าในพื้นที่จังหวัดเชียงราย โดยมีผลการศึกษาดังนี้

1.1 ข้อมูลพื้นฐานของแรงงานข้ามชาติชาวพม่าที่มีพฤติกรรมการดื่มสุราในพื้นที่จังหวัดเชียงราย ผู้ให้ข้อมูลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา ร้อยละ 71.20 เป็นเพศชาย อีกร้อยละ 28.80 เป็นเพศหญิง โดยร้อยละ40.00 ของผู้ให้ข้อมูลมีช่วงอายุระหว่าง 20 - 29 ปี ร้อยละ 39.00 มีช่วงอายุระหว่าง 30 - 39 ปี และช่วงอายุระหว่าง 40 - 49 ปี

อีกร้อยละ 18.70 แรงงานส่วนใหญ่ จำนวนเกือบครึ่งหรือร้อยละ 40.30 ไม่ได้เรียนหนังสือ มีผู้ได้เรียนระดับประถมศึกษา ร้อยละ 38.40 และได้เรียนระดับมัธยมศึกษา ร้อยละ 20.00 ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่หรือร้อยละ 74.00 มีสถานภาพสมรสแล้ว ร้อยละ 23.60 อยู่ในสถานภาพโสด มีสถานภาพหย่าร้าง/แยกกันอยู่ ร้อยละ 2.10 และสถานภาพหม้าย ร้อยละ 0.30 แรงงานจำนวนเกือบครึ่งหรือร้อยละ 42.90 มีภูมิลำเนาอยู่ในรัฐฉาน ร้อยละ 38.20 มีภูมิลำเนาในเขตมัณฑะเลย์ และร้อยละ 13.20 มีภูมิลำเนาในเขตย่างกุ้ง ผู้ให้ข้อมูลมีระยะเวลาการพำนักในจังหวัดเชียงรายโดยเฉลี่ย 6.46 ปี ร้อยละ 48.80 ของผู้ให้ข้อมูลมีรายได้ต่อเดือนระหว่าง 10,001 - 15,000 บาท รองลงมา ร้อยละ 37.40 มีรายได้ระหว่าง 5,001 - 10,000 บาท และอีกร้อยละ 13.50 มีรายได้ตั้งแต่ 15,001 ขึ้นไป และมีการส่งเงินกลับภูมิลำเนาเฉลี่ยเดือนละ 3,464.94 บาท

1.2 แบบแผนและพฤติกรรมการดื่มสุราของแรงงานข้ามชาติชาวพม่าในพื้นที่จังหวัดเชียงราย ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ จำนวน 279 คนหรือร้อยละ 72.47 เริ่มดื่มสุราครั้งแรกในช่วงอายุระหว่าง 16 - 20 ปี รองลงมา 74 คน หรือร้อยละ 19.22 เริ่มดื่มในช่วงอายุระหว่าง 21 -25 ปี และอีก 20 คน หรือร้อยละ 5.19 เริ่มดื่มเมื่ออายุ 26 ปีขึ้นไป ผู้ให้ข้อมูลจำนวน 157 คน หรือร้อยละ 40.80 ให้เหตุผลในการดื่มสุราครั้งแรก คือ การดื่มในงานเลี้ยงสังสรรค์ งานฉลอง ประเพณีต่างๆ และดื่มหลังเลิกงานมากที่สุด รองลงมา 95 คน หรือร้อยละ 24.70 เพื่อนชักชวน สังสรรค์กับเพื่อน และอีก 74 คน หรือร้อยละ 19.20 ให้เหตุผลในการดื่มสุราคือ อยากลอง และมีค่าใช้จ่ายในการดื่มสุราเฉลี่ยเดือนละ 896.94 บาท ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่จำนวน 212 คน หรือร้อยละ 55.10 นิยมดื่มสุราประเภทเหล้าขาวมากที่สุด รองลงมาจำนวน 150 คน หรือร้อยละ 39.00 นิยมดื่มเบียร์ และอีก 23 คน หรือร้อยละ 6.00 นิยมดื่มเหล้าสีไทย ต่างประเทศ ทั้งนี้การเข้าถึงแหล่งสุราของแรงงานส่วนใหญ่จำนวน 305 คน หรือร้อยละ 79.20 นิยมซื้อจากร้านค้าในชุมชน รองลงมาจำนวน 61 คน หรือร้อยละ 15.80 นิยมซื้อจากร้านสะดวกซื้อ และอีก 19 คน หรือร้อยละ 4.90 นิยมซื้อสุราจากร้านนั่งดื่มและร้านอาหาร

ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ประเมินพฤติกรรมการดื่มสุราของผู้ให้ข้อมูลโดยใช้แบบประเมินปัญหาการดื่มสุรา (Alcohol Use Disorders Identification Test: AUDIT) พบว่า แรงงานมีค่าเฉลี่ยพฤติกรรมการดื่มสุรา = 10.93 คะแนน หมายถึง มีพฤติกรรมการดื่มแบบมีความเสี่ยงส่งผลเสียหายทั้งต่อตนเองและผู้อื่น ภาพรวมแรงงานมีค่าระดับคะแนนความสี่ยงมากที่สุด ระหว่าง 8-15 คะแนน หมายถึง แรงงานมีพฤติกรรมการดื่มแบบมีความเสี่ยง (Hazardous drinking) จำนวน 245 คน (ร้อยละ 63.64) รองลงมาคือ มีระดับคะแนน

ความเสี่ยง 0-7 คะแนน หมายถึง มีพฤติกรรมการดื่มแบบเสี่ยงต่ำ (Low risk drinking) จำนวน 80 คน (ร้อยละ 20.78) ระดับคะแนนความเสี่ยง 16-19 คะแนน หมายถึง มีพฤติกรรมการดื่มแบบอันตราย (Harmful use) จำนวน 39 คน (ร้อยละ 10.13) และในระดับคะแนนความเสี่ยง 20 คะแนนขึ้นไป หมายถึง มีพฤติกรรมการดื่มแบบติด (Alcohol dependence) จำนวน 21 คน (ร้อยละ 5.45)

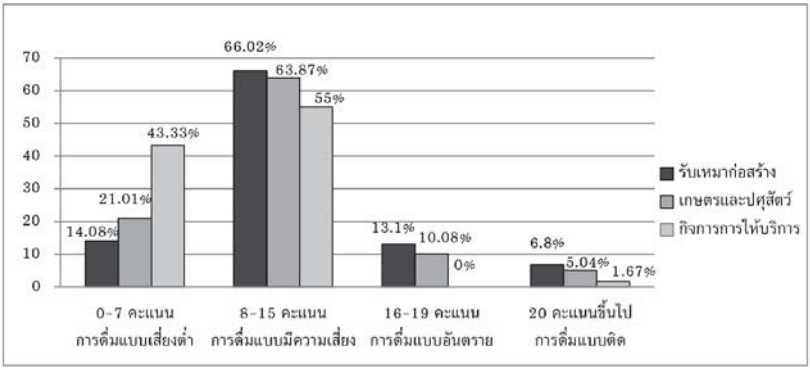
การประเมินพฤติกรรมการดื่มสุราของแรงงานข้ามชาติชาวพม่าในพื้นที่จังหวัดเชียงรายแยกตามประเภทกิจการ พบว่า

1.2.1 แรงงานในประเภทกิจการรับเหมาก่อสร้าง มีค่าระดับคะแนนความสี่ยงมากที่สุด ระหว่าง 8-15 คะแนน หมายถึง แรงงานมีพฤติกรรมการดื่มแบบมีความเสี่ยง (Hazardous drinking) จำนวน 136 คน (ร้อยละ 66.02) รองลงมามีระดับคะแนนความเสี่ยง 0-7 คะแนน หมายถึง มีพฤติกรรมการดื่มแบบเสี่ยงต่ำ (Low risk drinking) จำนวน 29 คน (ร้อยละ14.08) ตามด้วยมีระดับคะแนนความเสี่ยง 16-19 คะแนน จำนวน 27 คน (ร้อยละ13.10) หมายถึง มีพฤติกรรมการดื่มแบบอันตราย (Harmful use) และมีระดับคะแนน 20 คะแนนขึ้นไป หมายถึง มีพฤติกรรมการดื่มแบบติด (Alcohol dependence) จำนวน 14 คน (ร้อยละ 6.80) ตามลำดับ

1.2.2 แรงงานในประเภทกิจการเกษตรและปศุสัตว์ มีค่าระดับคะแนนความเสี่ยงมากที่สุด ระหว่าง 8-15 คะแนน หมายถึง แรงงานมีพฤติกรรมการดื่มแบบมีความเสี่ยง (Hazardous drinking) จำนวน 76 คน (ร้อยละ 63.87) รองลงมามีระดับคะแนนความเสี่ยง 0-7 คะแนน หมายถึง มีพฤติกรรมการดื่มแบบเสี่ยงต่ำ (Low risk drinking) จำนวน 25 คน (ร้อยละ21.01) ตามด้วยมีระดับคะแนนความเสี่ยง 16-19 คะแนน หมายถึง มีพฤติกรรมการดื่มแบบอันตราย (Harmful use) จำนวน 12 คน (ร้อยละ 10.08) และมีระดับคะแนน 20 คะแนนขึ้นไป หมายถึง มีพฤติกรรมการดื่มแบบติด (Alcohol dependence) จำนวน 6 คน (ร้อยละ 5.08) ตามลำดับ

1.2.3 แรงงานในประเภทกิจการการให้บริการ มีค่าระดับคะแนนความสี่ยงมากที่สุด ระหว่าง 8-15 คะแนน หมายถึง แรงงานมีพฤติกรรมการดื่มแบบมีความเสี่ยง (Hazardous drinking) จำนวน 33 คน (ร้อยละ 55.00) รองลงมามีระดับคะแนนความเสี่ยง 0-7 คะแนน หมายถึง มีพฤติกรรมการดื่มแบบเสี่ยงต่ำ (Low risk drinking) จำนวน 26 คน (ร้อยละ43.33) และมีระดับคะแนน 20 คะแนนขึ้นไป หมายถึง มีพฤติกรรมการดื่มแบบติด (Alcohol dependence) จำนวน 1 คน (ร้อยละ 1.67)

ภาพที่ 1 การเปรียบเทียบพฤติกรรมการดื่มสุราของแรงงานข้ามชาติชาวพม่าในพื้นที่จังหวัดเชียงรายแยกตามประเภทกิจการ

จากข้อมูลเบื้องต้น เมื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการดื่มสุราของแรงงานข้ามชาติชาวพม่าที่ทำงานในพื้นที่จังหวัดเชียงรายตามประเภทกิจการ พบว่า แรงงานในประเภทกิจการรับเหมาก่อสร้างมีพฤติกรรมการดื่มสุราในระดับความเสี่ยงที่สูงกว่าแรงงานในประเภทกิจการอื่นทุกระดับความเสี่ยง ในขณะที่ แรงงานในประเภทกิจการเกษตรและปศุสัตว์มีพฤติกรรมการดื่มสุราในระดับความเสี่ยงรองลงมา และแรงงานในประเภทกิจการการให้บริการมีพฤติกรรมการดื่มสุราในระดับที่มีความเสี่ยงค่อนข้างต่ำเมื่อเทียบกับสองประเภทกิจการ ทั้งนี้จากการสรุปบทเรียนการศึกษากรณีศึกษาทั้ง 6 กรณี พบว่าบริบทประเภทงานเป็นตัวแปรสำคัญที่ทำให้แรงงานเข้าถึงและมีพฤติกรรมการดื่มสุราที่มากขึ้นและแตกต่างกันออกไปตามลักษณะประเภทกิจการ เช่น ลักษณะการทำงานที่หนักใช้แรงงานมาก ลักษณะงานต้องอยู่กับสิ่งสกปรกส่งกลิ่นเหม็น เลือกงานไม่ได้ เวลาการทำงานที่ผิดปกติ มีความกดดันสูง ส่งผลให้แรงงานเกิดความเครียดความเหนื่อยล้าและหาทางออกคือพึ่งสุราอันนำไปสู่พฤติกรรมการติดสุราในระยะยาวและส่งผลกระทบต่อตนเอง ครอบครัว การทำงานและสังคมได้

1.3 บริบทและปัจจัยแวดล้อมที่มีผลต่อพฤติกรรมการดื่มสุราของแรงงานข้ามชาติชาวพม่าในพื้นที่จังหวัดเชียงราย พบว่า บริบทด้านสังคมและวัฒนธรรมมีผลต่อพฤติกรรมการดื่มสุราของแรงงานข้ามชาติชาวพม่าในพื้นที่จังหวัดเชียงรายในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$ = 4.52) รองลงมาบริบทด้านความเครียด อยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.15) บริบทด้านวาระโอกาสการดื่มมีผลในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.08) และบริบทสิ่งแวดล้อมและลักษณะของประเภทงานในระดับมาก ($\overline{X}$ = 3.95) ตามลำดับ และบริบทด้านตลาดเครื่องดื่มและการเข้าถึงแหล่งจำหน่ายมีผลน้อยที่สุด ในระดับปานกลาง ($\overline{X}$ = 3.48)

เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า บริบทด้านสังคมและวัฒนธรรมในระดับมากที่สุด คือ ปัจจัยด้านเป็นธรรมเนียมปฏิบัติที่ต้องดื่มสุราหรือเลี้ยงสุราหลังเลิกงาน ($\overline{X}$ = 4.93) บริบทด้านความเครียด ในระดับมากที่สุด คือ ปัจจัยด้านการดื่มเพื่อผ่อนคลาย ลืมความทุกข์ ($\overline{X}$ = 4.93) บริบทด้านตลาดเครื่องดื่มและการเข้าถึงแหล่งจำหน่าย ในระดับมากที่สุด คือ ปัจจัยด้านสามารถหาซื้อได้ง่าย มีขายทั่วไป ($\overline{X}$ = 4.92) บริบทด้านสิ่งแวดล้อมและลักษณะของประเภทงาน ในระดับมากที่สุดคือ ปัจจัยด้านลดความเหนื่อยล้าจากการทำงาน ($\overline{X}$ = 4.92) บริบทด้านวาระโอกาสการดื่ม ในระดับมากที่สุดคือ ปัจจัยด้านที่พักหรือบ้านของตัวเอง ($\overline{X}$ = 4.83)

2. ผลกระทบด้านสุขภาพ การทำงาน ชุมชนและสังคม อันเกิดจากการดื่มสุราของแรงงานข้ามชาติชาวพม่าในพื้นที่จังหวัดเชียงราย

ผู้วิจัยได้ศึกษาผลกระทบการดื่มสุราของแรงงานออกเป็น 3 ด้านคือ ผลกระทบต่อตนเอง ต่อการทำงาน และผลกระทบต่อครอบครัวและสังคม โดยให้แรงงานข้ามชาติชาวพม่าที่มีพฤติกรรมการดื่มสุราในพื้นที่จังหวัดเชียงราย จำนวน 385 คน ตอบคำถามผลกระทบที่เกิดขึ้นจริงจากพฤติกรรมการดื่มสุราที่เกิดขึ้นบ่อยที่สุด 3 อันดับ ดังนี้

ผลกระทบต่อตนเองและสุขภาพ พบว่า ปัจจัยด้านการบั่นทอนสุขภาพกายและจิตพบมากที่สุดและเกิดขึ้นเป็นประจำ จำนวน 334 คน (ร้อยละ 86.8) รองลงมาคือ ปัจจัยการเกิดภาวะติดสุรา จำนวน 273 คน (ร้อยละ 70.9) และปัจจัยที่เป็นสาเหตุให้เกิดโรคต่างๆ จำนวน 215 คน (ร้อยละ 55.8) ตามลำดับ

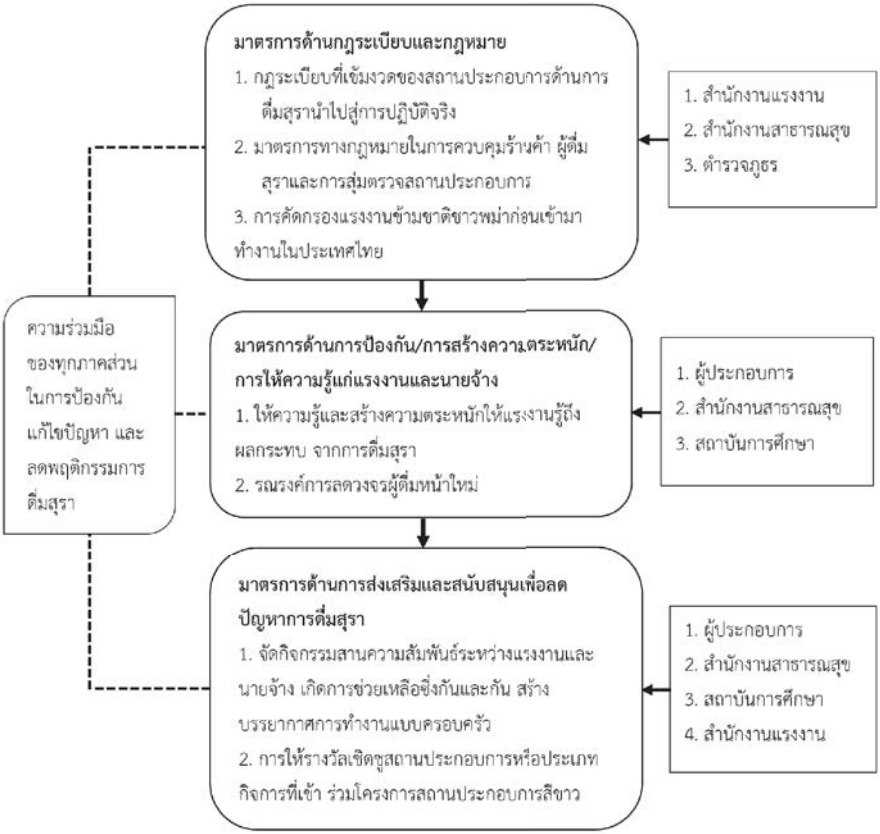
ผลกระทบต่อการทำงาน พบว่า ปัจจัยด้านการถูกนายจ้างตักเตือนเรื่องการดื่มสุราเกิดขึ้นมากที่สุดและเป็นประจำ จำนวน 319 คน (ร้อยละ 82.9) รองลงมาคือ ปัจจัยด้านการขาดงาน จำนวน 273 คน (ร้อยละ 70.9) และปัจจัยด้านประสิทธิภาพจากการทำงานแย่ลง จำนวน 232 คน (ร้อยละ 60.3) ตามลำดับ

ผลกระทบต่อครอบครัวและสังคม พบว่า ปัจจัยด้านรายจ่ายของครอบครัวเพิ่มขึ้น (มีค่าใช้จ่ายจากการดื่มสุรา) มากที่สุดและเกิดขึ้นเป็นประจำ จำนวน 297 คน (ร้อยละ 77.1) รองลงมาคือ ปัจจัยด้านการทะเลาะวิวาท จำนวน 284 คน (ร้อยละ 73.8) และปัจจัยด้านเป็นสาเหตุให้เกิดอารมณ์หงุดหงิดต่อคนในครอบครัว จำนวน 282 คน (ร้อยละ 73.2) ตามลำดับ

3. แนวทางและมาตรการการป้องกันและแก้ไขปัญหาอันเกิดจากการดื่มสุราของแรงงานข้ามชาติชาวพม่าในจังหวัดเชียงราย

ผู้วิจัยได้จัดเวทีสนทนากลุ่มย่อย (Focus Group Discussion) กับตัวแทนนายจ้างสถานประกอบการ และเจ้าหน้าที่หน่วยงานรัฐ ได้แนวทางและมาตรการควบคุมพฤติกรรมการดื่มสุราของแรงงานข้ามชาติชาวพม่าและมีแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่จะส่งผลกระทบตามมา ดังนี้

ภาพที่ 2 แนวทางและมาตรการการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่เกิดจากการดื่มสุราของแรงงานข้ามชาติชาวพม่าในจังหวัดเชียงราย

จากภาพที่ 2 แนวทางและมาตรการการป้องกันและแก้ไขปัญหาอันเกิดจากการดื่มสุราของแรงงานข้ามชาติชาวพม่าในพื้นที่จังหวัดเชียงราย ต้องได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วนโดยเฉพาะอย่างยิ่งนายจ้างสถานประกอบการที่มีบทบาทสำคัญและอยู่ใกล้ชิดแรงงานข้ามชาติชาวพม่ามากที่สุด ซึ่งจะเป็นผู้ควบคุมดูแลพฤติกรรมของแรงงาน ดังนั้นนายจ้างต้องเข้มงวดในกฎระเบียบข้อบังคับเรื่องการดื่มสุราของแรงงานและนำไปสู่การปฏิบัติอย่างแท้จริงโดยอาจจะใช้เงินเป็นกลไกหลักในการควบคุมพฤติกรรมการดื่มสุราของแรงงานในสถานประกอบการ ทั้งนี้นายจ้างต้องให้ความร่วมมือหน่วยงานภาครัฐ ได้แก่ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด และสถาบันการศึกษาในการให้ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องถึงผลเสียและผลกระทบจากการดื่มสุราและสร้างความตระหนักในการป้องกันและแก้ไขปัญหาต่างๆที่มีสาเหตุมาจากการดื่มสุรา

ทั้งนี้ หน่วยงานภาครัฐ ได้แก่ สำนักงานจัดหางานจังหวัด สำนักงานแรงงานจังหวัด สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด และตำรวจภูธรจังหวัดเชียงราย จะเป็นกลไกหลักในด้านการส่งเสริมและสนับสนุนเพื่อลดปัญหาการดื่มสุรา เช่น มาตรการทางกฎหมายในการควบคุมผู้ดื่มสุรา การควบคุมเวลาในการจำหน่ายสุราของร้านค้า การควบคุมอายุของผู้ซื้อสุรา การสุ่มตรวจสถานประกอบการ และการคัดกรองแรงงานข้ามชาติชาวพม่าก่อนเข้ามาทำงาน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการลดพฤติกรรมการดื่มสุราของแรงงานข้ามชาติชาวพม่าที่จะนำมาซึ่งผลกระทบต่างๆ ทั้งต่อตนเอง ต่อการทำงาน ต่อครอบครัวและสังคมไทย

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษาบริบทและแบบแผนการดื่มสุราของแรงงานข้ามชาติชาวพม่าในพื้นที่จังหวัดเชียงราย สามารถอภิปรายผลจำแนกเป็นประเด็นตามวัตถุประสงค์ได้ดังนี้

1. สาเหตุปัจจัยแวดล้อมและแบบแผนการดื่มสุราของแรงงานข้ามชาติชาวพม่าในพื้นที่จังหวัดเชียงราย พบว่า

บริบทด้านสังคมและวัฒนธรรม มีผลต่อพฤติกรรมการดื่มสุราของแรงงานในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$ =4.52) โดยที่แรงงานเริ่มดื่มสุราครั้งแรกช่วงอายุ 16 - 20 ปี ในงานเลี้ยงสังสรรค์ งานฉลอง ประเพณีต่างๆ รองลงมาคือ เพื่อนชักชวน สังสรรค์กับเพื่อน และดื่มเพราะความอยากลอง ประเภทสุราที่แรงงานนิยมดื่มมากที่สุด คือ เหล้าขาว และเบียร์ โดยนิยมซื้อสุราจากร้านค้าในชุมชนที่พักอาศัย ซึ่งสอดคล้องกับบทความทางวิชาการของ

โครงการสารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน โดยพระราชประสงค์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (2558: 2-10) ที่ว่าปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการดื่มสุราคือ สังคมวัฒนธรรมกล่าวคือ ในสังคมจะมองเรื่องการดื่มแอลกอฮอล์เป็นเรื่องธรรมดา ในงานสังสรรค์ งานเลี้ยง งานฉลอง และงานประเพณีต่างๆ แทบทุกงานจะต้องมีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นส่วนประกอบด้วยเสมอ ทำให้ผู้ที่เติบโตในสังคมลักษณะนี้มองว่าการดื่มเป็นเรื่องธรรมดา และประเด็นลักษณะของงานที่ส่งผลต่อความเครียด ซึ่งแรงงานส่วนใหญ่ก็เลือกที่จะใช้คุณสมบัติของแอลกอฮอล์ เป็นตัวผ่อนคลายความเครียด จึงเป็นเหตุผลอย่างหนึ่งของผู้ดื่มและยังเป็นปัจจัยที่ส่งเสริมให้มีการดื่มอย่างต่อเนื่อง ดังงานศึกษาของ ปรียาพร ศุภษร (2550 : 40-53) ที่พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการดื่มสุราได้แก่ เจตคติที่ดีต่อการดื่ม ภาวะความเครียด และอิทธิพลของกลุ่มเพื่อน อีกทั้ง รุ้งตะวัน อย่างธารา และคณะ (2548 : 101) ยังพบสาเหตุและแรงจูงใจในการดื่มสุราคือ เพื่อนชักชวน ความเครียด งานเลี้ยงสังสรรค์ และเทศกาล ยังสอดคล้องกับงานของ ธนกฤตชัย ถวัลย์วงศ์ และคณะ (2556 : 345-356) ที่พบปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการดื่มสุราของแรงงานคือ การดื่มสุราสามารถคลายความเครียดได้ และปัจจัยการหาซื้อสุราได้ง่ายก็เป็นสาเหตุสำคัญในการเข้าสู่วงจรการดื่มสุราของแรงงานได้มากที่สุด

2. ผลกระทบด้านสุขภาพ การทำงาน ชุมชนและสังคม ที่เกิดจากการดื่มสุราของแรงงานข้ามชาติชาวพม่าในพื้นที่จังหวัดเชียงราย

ผู้วิจัยจำแนกผลกระทบการดื่มสุราของแรงงานออกเป็น 3 ด้านคือ ผลกระทบต่อตนเอง ต่อการทำงาน และผลกระทบต่อครอบครัวและสังคม ดังนี้ ผลกระทบต่อตนเองและสุขภาพ ได้แก่ ปัจจัยด้านการบั่นทอนสุขภาพกายและจิตพบมากที่สุดและเกิดขึ้นเป็นประจำ ต่อการทำงาน ได้แก่ ปัจจัยด้านการถูกนายจ้างตักเตือนเรื่องการดื่มสุรา และผลกระทบต่อครอบครัวและสังคม ได้แก่ ปัจจัยด้านรายจ่ายของครอบครัวเพิ่มขึ้นคือมีค่าใช้จ่ายจากการดื่มสุรา จึงมีความสอดคล้องกับงานของ สันติ อุทรังษ์ (2552 : 43) ที่พบว่าการดื่มสุรามีผลกระทบต่อปัญหาสุขภาพทั้งด้านสุขภาพกาย สุขภาพจิตและสังคม และส่งผลกระทบทางเศรษฐกิจคือค่าเสียหายรวมรายจ่ายของรัฐจากอาชญากรรมและความรุนแรง ทั้งนี้สอดคล้องกับงานของศูนย์วิจัยปัญหาสุรา (2556: 116-162) ที่ว่าการดื่มสุราเป็นตัวนำไปสู่ปัญหาสุขภาพจิตของตนเองและคนรอบข้าง และเป็นสาเหตุสำคัญที่นำไปสู่การทะเลาะกันทั้งภายในและภายนอกครอบครัว นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานของ สมยศ กองมนต์ (2556 : 87) ที่มองว่าการดื่มสุราของแรงงานจะเป็นสาเหตุในการทะเลาะวิวาทในกลุ่มแรงงาน

การส่งเสียงดังก่อความเดือดร้อนให้ผู้อื่น นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานของ จุฬาภรณ์ โสตะ และคณะ (2554: 20-22) และ อดิศวร์ หลายชูไทย และคณะ, 2544 อ้างอิงใน กรวรรณ บุษบง (2557: 11-12) ที่จำแนกผลกระทบของการดื่มสุราไว้ว่าทำให้เกิดความประมาทไม่สามารถควบคุมสติจึงเป็นสาเหตุให้เกิดอุบัติเหตุได้ง่าย รวมถึงก่อให้เกิดอุบัติเหตุในการทำงานได้ การทะเลาะวิวาทกันคนในครอบครัวและกับเพื่อนร่วมงาน ทำให้มีค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นเบียดเบียนรายได้ที่ควรจะนำไปใช้ประโยชน์ในทางสร้างสรรค์ของครอบครัว จึงมีผลต่อภาวะเศรษฐกิจของครอบครัวและยังบั่นทอนสุขภาพเป็นสาเหตุให้เกิดโรคต่างๆ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาวิจัยไปใช้

1.1 แรงงานข้ามชาติชาวพม่าในพื้นที่จังหวัดเชียงรายมีพฤติกรรมการดื่มสุราที่มีความเสี่ยงจนไปถึงดื่มแบบติดและมีการดื่มสุรากันอย่างต่อเนื่องในกลุ่มพื้นที่และขอบเขตของแรงงาน ในขณะที่นายจ้างต่างก็ทำหน้าที่ในขอบเขตของตน โดยไม่ได้ให้ความสำคัญกับสุขภาพของแรงงานนอกเหนือจากการการทำหน้าที่ในขอบเขตของกฎหมายการจ้างงาน ดังนั้น นายจ้างและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงรายควรมีการกำหนดแนวทางและกิจกรรมที่ชัดเจนในการรณรงค์ ให้ความรู้และสร้างความตะหนักของผลกระทบจากการดื่มสุรา

1.2 สำนักงานจัดหางานจังหวัด สำนักงานแรงงานจังหวัด สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ตำรวจภูธรจังหวัดเชียงราย ควรนำข้อมูลจากผลการวิจัยไปวางแผนในการกำหนดมาตรการในการควบคุมพฤติกรรมการดื่มสุราของแรงงานข้ามชาติชาวพม่าในสถานประกอบการและที่พักอาศัยของแรงงานเพื่อลดวงจรผู้ดื่มหน้าใหม่ควบคู่ไปกับการลดจำนวนผู้ดื่มสุราของแรงงานที่มีภาวะการดื่มสุราแบบมีความเสี่ยงจนถึงการดื่มแบบติดในผู้ดื่มหน้าเดิม

1.3 ควรมีเวทีในการรับฟังปัญหาอุปสรรคที่สะท้อนโดยแรงงานข้ามชาติชาวพม่าเพื่อให้หน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้องได้รับรู้และสามารถเข้าไปช่วยเหลือตามบริบทแผนงานของแต่ละหน่วยงาน

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป

2.1 การวิจัยเพื่อหาแนวทางในการจัดทำรูปแบบโครงการรณรงค์ให้ความรู้และสร้างความตระหนักในการดื่มสุราของแรงงานข้ามชาติชาวพม่าในจังหวัดเชียงรายในสถานประกอบการเชิงบูรณาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน

2.2 จากการวิจัยผู้ให้ข้อมูลมีทั้งที่อยู่ในกระบวนการจ้างงานตามกฎหมายและผิดกฎหมาย ผู้วิจัยพบว่าแรงงานที่อยู่ในกระบวนการจ้างงานแบบผิดกฎหมายไม่สามารถเข้าถึงสิทธิและสวัสดิการของรัฐไทยเกิดผลกระทบต่อแรงงานและครอบครัวโดยตรง อีกทั้งยังส่งผลต่อสังคมไทยกรณีแรงงานทำผิดกฎหมายไม่สามารถติดตามได้ ผู้วิจัยจึงเห็นควรศึกษารูปแบบวิธีการในการทำให้แรงงานข้ามชาติเข้าสู่กระบวนการการจ้างงานตามกฎหมายเพื่อให้เข้าถึงสิทธิและสวัสดิการของแรงงานข้ามชาติในตลาดแรงงานจังหวัดเชียงรายนำไปสู่การจัดการแรงงานข้ามชาติอย่างเป็นระบบ

เอกสารอ้างอิง

กรวรรณ บุษบง. (2557). **พฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนิสิตสาขาสุขศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน.** มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

จุฬาภรณ์ โสตะ และคณะ. (2554). **การพัฒนาศักยภาพแกนนำนักศึกษาเพื่อเสริมสร้างค่านิยมการไม่ดื่มแอลกอฮอล์.** ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา. กรุงเทพมหานคร.

ณัฐธิดา จุมปา. (2558). **ตลาดแรงงานของแรงงานข้ามชาติชาวพม่า: นโยบายการจัดการแรงงานในพื้นที่จังหวัดเชียงราย.** มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.

ธนกฤต ชัยถวัลย์วงศ์ และรัศมน กัลป์ยาศิริ. (2556). **การดื่มแอลกอฮอล์ของคนงานก่อสร้างในเขตกรุงเทพมหานคร.** วารสารสมาคมจิตแพทย์แห่งประเทศไทย. ปีที่58. ฉบับที่ 4 ตุลาคม - ธันวาคม 2556.

ปรียาพร ศุภษร. (2550). **ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม.** กศ.ม. จิตวิทยาการศึกษา. มหาสารคาม. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

รุ้งตะวัน อย่างธารา และคณะ. (2548). **พฤติกรรมการซื้อและการดื่มสุราในเขตกรุงเทพมหานคร.** มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม. กรุงเทพมหานคร.

ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา. (2556). **สถานการณ์การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และผลกระทบในประเทศไทย ปี 2556.** ศูนย์วิจัยปัญหาสุราสำนักงานพัฒนานโยบายสุขภาพระหว่างประเทศกระทรวงสาธารณสุข. กรุงเทพมหานคร.

สันติ อุทรังษ์. (2552). **พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประชาชนตำบลคาเหมือดแก้ว อำเภอห้วยเม็ก จังหวัดกาฬสินธุ์.** วารสารวิจัยและพัฒนาระบบสุขภาพ. กรกฎาคม - ตุลาคม 2552.

สำนักงานจัดหางานจังหวัดเชียงราย. (2558). **ข้อมูลจากรายงานสถานการณ์แรงงานเชียงราย ไตรมาสที่ 2 ปี 2558 เมษายน-มิถุนายน 2558.**

สมยศ กองมนต์. (2556). **ปัญหาและผลกระทบจากแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าในพื้นที่อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่.** รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

โครงการสารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน โดยพระราชประสงค์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (สืบค้นจาก http://kanchanapisek.or.th เมื่อวันที่ 27 ธันวาคม 2558)